

รายงานผลการศึกษาวិเคราะห์ความคุ้มค่าในการดำเนินงาน
ด้านรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563
(ฉบับเผยแพร่)

โครงการจ้างที่ปรึกษาวิเคราะห์ความคุ้มค่า
ในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

เสนอต่อ

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

โดย

บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

พฤศจิกายน 2563

1. บทสรุปผู้บริหาร

1.1 ความเป็นมา

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติร่างพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) พ.ศ. ... หรือ สพร. และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 มีหน้าที่ให้บริการ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- พัฒนา บริหารจัดการ และให้บริการโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบการให้บริการหรือแอปพลิเคชันพื้นฐานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล
- จัดทำมาตรฐาน แนวทาง มาตรการ หลักเกณฑ์ และวิธีการทางเทคโนโลยีดิจิทัล และกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและระบบการทำงานระหว่างกันของหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความสอดคล้องกัน
- ส่งเสริมและสนับสนุนการบูรณาการและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานของรัฐ การเปิดเผยข้อมูลภาครัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล และเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนทะเบียนข้อมูลดิจิทัลภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชนและในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐให้บริการดิจิทัลแก่ผู้เกี่ยวข้อง
- พัฒนาบริการดิจิทัลภาครัฐแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมั่นคงปลอดภัย
- ให้คำปรึกษาและสนับสนุนหน่วยงานของรัฐในการบริหารจัดการโครงการด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมถึงส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการวิชาการ และจัดอบรมเพื่อยกระดับทักษะความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้านรัฐบาลดิจิทัล
- ศึกษา วิจัย สร้างนวัตกรรม และส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ งานวิจัยและนวัตกรรมในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล
- สนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการจัดทำกรอบการจัดสรรงบประมาณบูรณาการประจำปีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล ตลอดจนสนับสนุนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงานและแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลดิจิทัล

- ดำเนินการอื่นเพื่อพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตามที่กฎหมายกำหนดหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2561 ได้กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานไว้ใน “มาตรา 42 การประเมินผลของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน” ทั้งนี้ ตาม พระราชบัญญัติองค์การมหาชน พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การมหาชน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 “มาตรา 42 เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การมหาชน และเพื่อให้องค์การมหาชนมีความเป็นอิสระในการดำเนินกิจการตามความเหมาะสมภายใต้การกำกับดูแลโดยมีเป้าหมายที่แน่ชัด ให้องค์การมหาชนอยู่ภายใต้ระบบการประเมินผลขององค์การมหาชนตามที่ กพม. กำหนด”

อนึ่ง เนื่องด้วยคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) ได้พิจารณาเห็นชอบหลักการและกรอบแนวทางการประเมินองค์การมหาชนและผู้อำนวยการองค์การมหาชนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่สำนักงาน ก.พ.ร. เสนอ และเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกองค์การมหาชนดีเด่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ประเด็นการประเมินด้านประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามหลักภารกิจพื้นฐาน ตัวชี้วัดที่ 1.1 มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคมจากการดำเนินงาน

เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการของคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สพร. จึงเห็นควรให้มีการดำเนินโครงการจ้างที่ปรึกษาวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 ขึ้น เพื่อวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล ทั้งในทางตรงและทางอ้อม ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม รวมถึง ในเชิงของจำนวนงบประมาณด้าน ICT ของภาครัฐที่สามารถประหยัดได้จากการดำเนินงานรัฐบาลดิจิทัลในทุกด้าน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญที่ สพร. คาดหวังจะเกิดขึ้นจากการดำเนินงานต่อไป

ที่ปรึกษาได้ดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของ สพร. ประจำปี 2563 โดยมีโครงการหลักที่ถูกนำมาวิเคราะห์ผลประโยชน์ทั้งสิ้น 4 ยุทธศาสตร์ แบ่งย่อยเป็น 8 โครงการ และแบ่งย่อยในระดับกิจกรรมได้เป็น 28 กิจกรรม โดยโครงการและกิจกรรมย่อยที่ไม่ได้วิเคราะห์เป็นตัวเงิน ที่ปรึกษาได้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและจัดทำผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วยวิธีการบรรยาย ทั้งหมด 3 โครงการ แบ่งเป็น 6

กิจกรรมย่อย สำหรับโครงการที่วิเคราะห์ผลประโยชน์เป็นตัวเงิน ทั้งหมด 6 โครงการ แบ่งเป็น 22 กิจกรรมย่อย ที่ปรึกษาสามารถสรุปรูปแบบการวิเคราะห์ผลประโยชน์ในภาพรวมของแต่ละกิจกรรมที่สามารถนำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าที่เป็นตัวเงินได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์และโครงการ	โครงการย่อยหรือบริการที่นำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าที่ประเมินเป็นตัวเงิน ปีงบประมาณ 2563	การวิเคราะห์ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม	
		ผลประโยชน์ทางตรง	ผลประโยชน์ทางอ้อมที่ประเมินเป็นตัวเงินได้
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริม สนับสนุนภาครัฐสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล			
โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ	Government Data Exchange 1. Single-sign-on 2. e-cms 3. Government API	✓	✓
	One Stop Service 1. E-Gov.go.th 2. Info.go.th 3. Apps.go.th 4. Smart Box and Kiosk 5. G-News 6. biz.govchannel.go.th 7. govspending.data.go.th 8. CitizenInfo	✓	✓
โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ	Unified Government Communication 1. E-Saraban 2. G-Chat 3. GIN Conference 4. MailGoThai	✓	✓
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ขับเคลื่อนนวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ			
โครงการที่ 4 โครงการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ	DGTi (Chatbot, Traffy Fondue)	✓	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : อำนาจความสะดวกภาครัฐ ด้วยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และสภาพแวดล้อมใหม่			
โครงการที่ 5 โครงการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเปิดและการวิเคราะห์ข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data and Data Analytics Center)	Open Government Data		
	1. Open Government Data 2. Open High Value Datasets	✓ ✓	✓
โครงการที่ 7 โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย	1.GIN-DG Link-GSI 2.G-CLOUD	✓	✓
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : เพิ่มทักษะความสามารถบุคลากรภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล			
โครงการที่ 8 โครงการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Government Digital Skills)	1. TDGA	✓	

1.2 กรอบแนวทางการประเมินความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล

สำหรับแนวคิดการดำเนินงานในภาพรวม ที่ปรึกษาได้ศึกษาจากงานวิจัยเรื่อง e-Government for Better Government ซึ่งจัดทำโดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) เมื่อปี ค.ศ. 2005 เพื่อนำมาใช้เป็นกรณีศึกษาแนวทางการวิเคราะห์ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อมของโครงการรัฐบาลดิจิทัลของ สพร. โดยผลประโยชน์ของรัฐบาลดิจิทัลที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐและประชาชน ผู้ใช้บริการ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทหลัก ได้แก่

- **ผลประโยชน์ทางตรงและทางอ้อมในรูปตัวเงิน** คือ ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นโดยตรงและอ้อมจากการมีบริการรัฐบาลดิจิทัลที่สามารถคำนวณเป็นตัวเงินได้ อาทิ งบประมาณที่หน่วยงานภาครัฐใช้ในการลงทุน รายได้ที่สูงขึ้นของภาครัฐ ต้นทุนค่าบริการของภาครัฐที่ลดลง ต้นทุนค่าพิมพ์เอกสารและการจัดส่งเอกสารที่ลดลง เป็นต้น
- **ผลประโยชน์ทางอ้อมที่ประเมินเป็นตัวเงินไม่ได้** คือ ผลประโยชน์ที่มีได้เกิดขึ้นโดยตรงจากการมีบริการรัฐบาลดิจิทัล แต่เป็นผลกระทบต่อเนื่องจากการใช้บริการ หรือการมีบริการรัฐบาลดิจิทัลที่ไม่สามารถคำนวณเป็นตัวเงิน เช่น บริการภาครัฐที่มีคุณภาพมากขึ้น ความปลอดภัยของข้อมูลที่เพิ่มสูงขึ้น การบริการที่มีการตอบสนองได้รวดเร็วขึ้น เป็นต้น
- **ผลประโยชน์ด้านการประหยัด** คือ ผลประโยชน์ที่เกิดจากการให้บริการรัฐบาลดิจิทัลที่ส่งผลต่อการประหยัดในด้านต่าง ๆ โดยเปรียบเทียบกับช่วงก่อนการมีบริการรัฐบาลดิจิทัล อาทิ เวลาที่ประหยัดได้ และทรัพยากรที่ประหยัดได้จากการใช้บริการรัฐบาลดิจิทัล เป็นต้น

ทั้งนี้ สามารถจำแนกผลประโยชน์จากการใช้บริการรัฐบาลดิจิทัลโดยสรุปได้ดังตารางที่ 1

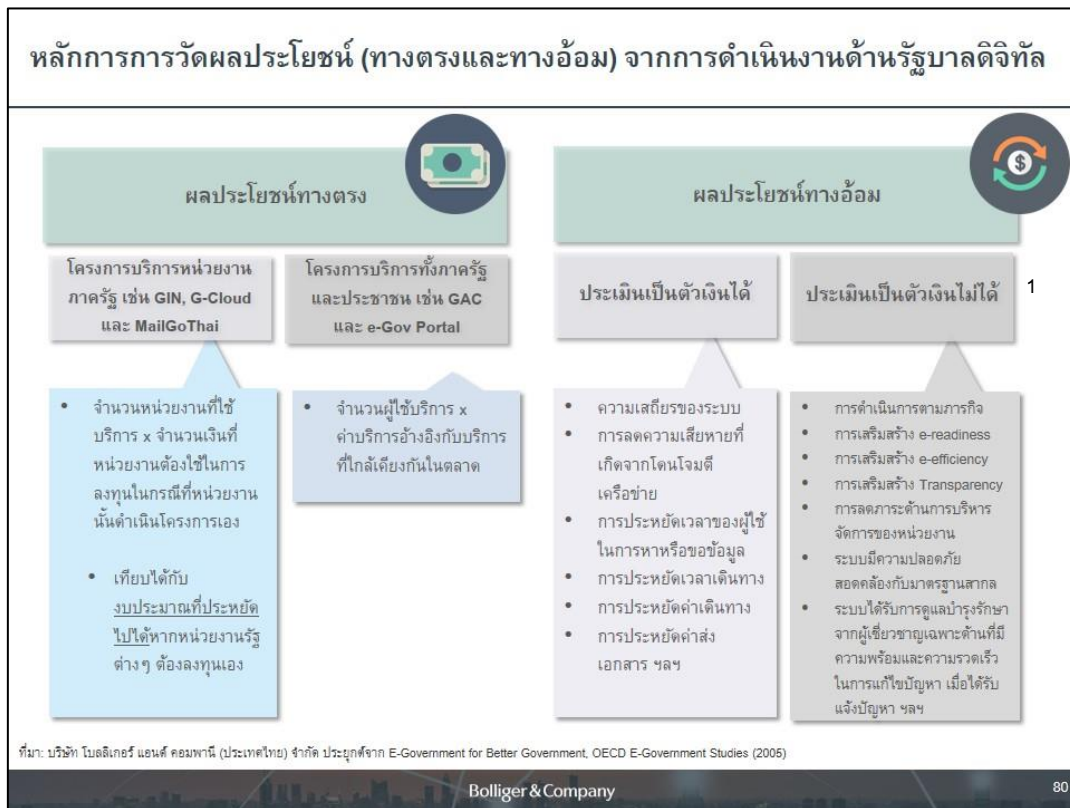
ตารางที่ 1 จำแนกผลประโยชน์จากการใช้บริการรัฐบาลดิจิทัล

	ผลประโยชน์ทางตรงในรูปตัวเงิน	ผลประโยชน์ทางอ้อมที่ไม่อยู่ในรูปตัวเงิน	ผลประโยชน์ด้านการประหยัด
ผลประโยชน์ต่อ หน่วยงานภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐมีรายได้จากภาษีมากขึ้น - ลดความเสี่ยงจากการฉ้อโกง - ลดค่าใช้จ่ายการเดินทางและการลงพื้นที่จริง - ลดต้นทุนค่าตีพิมพ์เอกสารและการจัดส่งเอกสาร - ได้รับรายได้เพิ่มเติมจากการใช้งานบริการหรือข้อมูลภาครัฐในเชิงพาณิชย์มากขึ้น - ตอบสนองความต้องการของประชาชนผ่านบริการที่รวดเร็วขึ้น - ลดต้นทุนที่เกิดจากการที่ต้องมีแหล่งทำงานหรือแหล่งติดต่อบริการภาครัฐ (Physical Presence) 	<ul style="list-style-type: none"> - การให้บริการที่มีคุณภาพ มากขึ้น - สนับสนุนการพัฒนานโยบายภาครัฐ - เพิ่มความปลอดภัยของข้อมูล 	<ul style="list-style-type: none"> - การประหยัดเวลา - ลดต้นทุนที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต - ข้อมูลต่าง ๆ มีความแม่นยำ ทันสมัย - สามารถบริหารความเสี่ยงได้ง่ายขึ้น - การประหยัดทรัพยากร
ผลประโยชน์ต่อ ผู้ใช้บริการ	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาการใช้บริการต่าง ๆ ลดลง - ลดต้นทุนในการส่งข้อมูลลง - ลดต้นทุนการเดินทาง - ลดต้นทุนค่าประสานงานช่วยเหลือต่าง ๆ - สร้างโอกาสในการหารายได้ของประชาชนและภาคธุรกิจ 	<ul style="list-style-type: none"> - การตอบสนองที่รวดเร็วขึ้น - พัฒนาคุณภาพของข้อมูล - พัฒนาความน่าเชื่อถือของข้อมูล - มีทางเลือกมากขึ้นและได้รับความสะดวกสบายในการใช้บริการมากยิ่งขึ้น - การบริการที่พิเศษมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - ลดระยะเวลาในการใช้บริการของผู้ใช้บริการ - ลดการส่งข้อมูลซ้ำซ้อน - ลดระยะเวลาเดินทาง

ที่มา: E-Government for Better Government, OECD E-Government Studies (2005)

ที่ปรึกษาได้กำหนดเป็นกรอบแนวทางการประเมินความคุ้มค่าในการดำเนินงานด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์สำหรับ สพร. ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นสองประเภทหลัก ได้แก่ ผลประโยชน์ทางตรงที่สามารถประเมินเป็นตัวเงินได้ (Direct Benefits) และผลประโยชน์ทางอ้อม (Indirect Benefits) ซึ่งจะมีทั้งในส่วนที่ประเมินเป็นตัวเงินได้และไม่สามารถประเมินเป็นตัวเงินได้¹ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 หลักการวัดผลประโยชน์ (ทางตรงและทางอ้อม)
จากการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัล

ในส่วนของการประเมินค่าใช้จ่าย ที่ปรึกษาได้ใช้จำนวนเงิน (งบประมาณ) ที่ สพร. ใช้ในการดำเนินโครงการนั้น ๆ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทางตรงและค่าใช้จ่ายทางอ้อม เพื่อนำไปประเมินผลประโยชน์สุทธิ ซึ่งหมายถึง งบประมาณที่ประหยัดไปได้จากการที่หน่วยงานภาครัฐมาใช้บริการกลางของ สพร. (ผลประโยชน์หักลบด้วยค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น)

¹ ผลประโยชน์ที่ไม่สามารถประเมินเป็นตัวเงินได้จะใช้วิธีการวิเคราะห์ผลประโยชน์ด้วยข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.3 ผลประโยชน์ (Benefit) ที่เกิดขึ้น

ภายหลังจากที่ปรึกษาได้ศึกษาข้อมูลและวิเคราะห์ผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลของ สพร. สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การแสดงผลการวิเคราะห์ผลประโยชน์จากบริการของ สพร.

ยุทธศาสตร์และโครงการ	โครงการย่อยหรือบริการที่นำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. 2563	ผลประโยชน์ทางตรง	ผลประโยชน์ทางอ้อม	ผลประโยชน์รวม	ค่าใช้จ่ายรวม	ความคุ้มค่า 2563
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริม สหับสนุนภาครัฐสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล		1,882,872,914	992,675,642	2,875,548,556	299,279,661	2,576,268,895
โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ	Government Data Exchange	613,408,166	168,925,181	782,333,347	70,774,068	711,559,279
	One Stop Service	633,769,456	99,039,215	732,808,671	70,442,807	662,365,864
	Common Platform				3,299,713	-3,299,713
โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ	Unified Government Communication - MailGoThai	155,791,590	362,560,832	518,352,422	73,467,376	444,885,046
	Unified Government Communication - 1. E-Saraban 2. G-Chat 3. GIN Conference	479,903,702	362,150,414	842,054,116	77,661,271	764,392,845
โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย	Law Portal				3,634,426	-3,634,426
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ขับเคลื่อนนวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ		192,521,064	0	104,419,795	20,861,337	171,659,727
โครงการที่ 4 โครงการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ	1. DGTi 2. OSS (EEC)	192,521,064	0	104,419,795	20,861,337	171,659,727

ยุทธศาสตร์และ โครงการ	โครงการย่อยหรือ บริการ ที่นำมาวิเคราะห์ ความคุ้มค่าใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	ผลประโยชน์ ทางตรง	ผลประโยชน์ ทางอ้อม	ผลประโยชน์ รวม	ค่าใช้จ่ายรวม	ความคุ้มค่า 2563
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : อำนาจความสะดวกภาครัฐ ด้วยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และ สภาพแวดล้อมใหม่		2,467,070,236	707,627,809	3,174,698,045	1,042,949,129	2,131,748,916
โครงการที่ 5 โครงการ พัฒนาศูนย์บริการข้อมูล เปิดและการวิเคราะห์ ข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data and Data Analytics Center)	Open Government Data	103,347,868	385,666,257	489,014,125	31,412,947	457,601,178
โครงการที่ 6 โครงการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ดิจิทัลภาครัฐที่มีความ มั่นคงปลอดภัย	1. GIN	971,575,673	219,190,000	1,190,765,673	439,239,570	751,526,103
	2. G-CLOUD	1,392,146,694	102,771,552	1,494,918,247	498,982,707	995,935,540
โครงการที่ 7 โครงการ จัดทำแนวทาง มาตรฐาน และข้อเสนอแนะการ พัฒนารัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Transformation)	Policy Standards and Regulations				73,313,905	-73,313,905
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : เพิ่มทักษะความสามารถ บุคลากรภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล		104,419,795	0	104,419,795	65,845,176	38,574,619
โครงการที่ 8 โครงการการ ยกระดับความสามารถและ สร้างความพร้อมของ บุคลากรเพื่อส่งเสริม รัฐบาลดิจิทัล (Government Digital Skills)	1. TDGA	104,419,795	0	104,419,795	65,845,176	38,574,619
		4,646,884,009	1,700,303,451	6,347,187,459	1,428,935,303	4,918,252,157

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

1.4 ค่าใช้จ่ายโครงการโดยสรุป

ค่าใช้จ่ายโครงการ คือ ค่าใช้จ่ายที่จ่ายจริงในปีงบประมาณนั้น ๆ ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ (1) ค่าใช้จ่ายโครงการ (ทางตรง) และ (2) ค่าใช้จ่ายปันส่วน ซึ่งถือเป็นค่าใช้จ่ายทางอ้อม โดยให้หลักการประเมินตามวิธีปันส่วนต้นทุนแบบ ABC (Activity-Based Costing) โดยที่ค่าใช้จ่ายโครงการจะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจ่ายจริง ตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณต่าง ๆ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าโดยวิธีทางการเงิน

ยุทธศาสตร์และโครงการ	โครงการย่อยหรือบริการ ที่นำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	ค่าใช้จ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563		
		ค่าใช้จ่าย ทางตรง	ค่าใช้จ่ายปันส่วน	รวมค่าใช้จ่าย
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริม สนับสนุนภาครัฐสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล		137,378,325	161,901,36	299,279,661
โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ	Government Data Exchange 1. Single-sign-on 2. e-cms 3. Government API	5,280,000	65,494,068	70,774,068
	One Stop Service 1. E-Gov.go.th 2. Info.go.th 3. Apps.go.th 4. Smart Box and Kiosk 5. G-News 6. biz.govchannel.go.th 7. govspending.data.go.th 8. CitizenInfo	21,077,869	49,364,938	70,442,807.01
	Common Platform	829,304	2,470,409	3,299,713
โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการบริการจัดการภาครัฐ	Unified Government Communication 1. E-Saraban 2. G-Chat 3. GIN Conference 4. MailGoThai	110,191,152	40,937,494	151,128,646.25
โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย	Law Portal		3,634,426	3,634,426
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ขับเคลื่อนนวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ	1. DGTi 2. OSS (EEC)			20,861,337
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : อำนาจความสะดวกภาครัฐ ด้วยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและสภาพแวดล้อมใหม่		833,235,084	209,714,045	1,042,949,129
โครงการที่ 5 โครงการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเปิดและการวิเคราะห์ข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data and Data Analytics Center)	Open Government Data 1. Open Government Data	7,654,068	23,758,879	31,412,947
	2. Open High Value Datasets			
	1.GIN-DG Link-GSI	414,648,162	24,591,408	439,239,570

ยุทธศาสตร์และโครงการ	โครงการย่อยหรือบริการ ที่นำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าใน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	ค่าใช้จ่าย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563		
		ค่าใช้จ่าย ทางตรง	ค่าใช้จ่ายบางส่วน	รวมค่าใช้จ่าย
โครงการที่ 7 โครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มี ความมั่นคงปลอดภัย	2.G-CLOUD	405,158,204	93,824,503	498,982,707
โครงการที่ 6 โครงการจัดทำ แนวทาง มาตรฐานและข้อเสนอแนะ การพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Transformation)	Policy Standards and Regulations	5,774,650	67,539,254	73,313,905
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : เพิ่มทักษะความสามารถบุคลากรภาครัฐด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล		992,238	64,852,937	65,845,176
โครงการที่ 8 โครงการยกระดับ ความสามารถและสร้างความพร้อม ของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาล ดิจิทัล (Government Digital Skills)	1. TDGA	992,238	64,852,937	65,845,176

ที่มา: สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)

1.5 สรุปผลการวิเคราะห์ความคุ้มค่าการดำเนินงานด้านรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์

เนื่องจาก ขอบเขตของการศึกษาครั้งนี้ มีความครอบคลุมถึงการดำเนินงานตามภารกิจ
ของ สพร. ทั้งหมด โดยมีการวิเคราะห์การประหยัดงบประมาณ (ผลประโยชน์หักด้วยค่าใช้จ่าย) ที่
ได้แสดงให้เห็นว่า โครงการ/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1 มีความคุ้มค่ารวมในเชิงผลประโยชน์สุทธิ
อยู่ที่ 2,576,268,895 บาท โดยกิจกรรมการให้บริการ

- 1) โครงการ Government Data Exchange มีความคุ้มค่า จำนวน 711,559,279 บาท
- 2) โครงการ One Stop Service มีความคุ้มค่า จำนวน 662,365,864 บาท
- 3) โครงการ Common Platforms มีความคุ้มค่า จำนวน -3,299,713 บาท
- 4) โครงการ MailGoThai มีความคุ้มค่า จำนวน 444,885,046 บาท
- 5) โครงการ Unified Government Communication มีความคุ้มค่า จำนวน
764,392,845 บาท
- 6) โครงการ Law Portal มีความคุ้มค่า จำนวน -3,634,426 บาท

โครงการ/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2 มีความคุ้มค่ารวมในเชิงผลประโยชน์สุทธิอยู่ที่ 171,659,727 บาท โดยแต่ละกิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ ได้แก่

- 1) โครงการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ มีความคุ้มค่า จำนวน 171,659,727 บาท

ในขณะที่ โครงการ/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3 มีความคุ้มค่ารวมในเชิงผลประโยชน์สุทธิอยู่ที่ 2,131,748,916 บาท โดยแต่ละกิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ ได้แก่

- 1) โครงการ Open Government Data and Data Analytics Center มีความคุ้มค่า จำนวน 457,601,178 บาท
- 2) โครงการ GIN มีความคุ้มค่า จำนวน 751,526,103 บาท
- 3) โครงการ G-Cloud มีความคุ้มค่า จำนวน 995,935,540 บาท
- 4) โครงการ Digital Government Transformation มีความคุ้มค่า จำนวน -73,313,905บาท

โครงการ/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4 มีความคุ้มค่ารวมในเชิงผลประโยชน์สุทธิอยู่ที่ 38,574,619 บาท โดยแต่ละกิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์นี้ ได้แก่

- 1) โครงการ Government Digital Skills อยู่ที่ 38,574,619 บาท

เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ สพร. จัดตั้งขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 – 2563 ได้นั้น ที่ปรึกษาจึงได้พิจารณาการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลของ สพร. ใน 3 โครงการ ได้แก่ โครงการ GIN โครงการ G-Cloud และ โครงการ MailGoThai พบว่า มีความคุ้มค่าในช่วงเวลาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 โดยก่อให้เกิดผลประโยชน์ (Benefit) ที่สูงกว่าค่าใช้จ่าย (Cost) หรืองบประมาณที่ สพร. ได้รับและเมื่อประเมินจากการใช้งานของหน่วยงานทั้งหมดที่ใช้บริการ ทำให้เกิดผลประโยชน์สุทธิมูลค่า 2,192,346,689 บาท หรืออาจจะกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า การที่หน่วยงานภาครัฐมาใช้บริการ GIN, G-Cloud และ MailGoThai จาก สพร. ก่อให้เกิดการประหยัดงบประมาณมากกว่าหน่วยงานดำเนินการเองถึง 2,192,346,689 บาท ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลประโยชน์สุทธิจากการบริการของ สพร.

ยุทธศาสตร์และโครงการ	โครงการย่อยหรือบริการที่นำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าในปัจจุบันประมาณ พ.ศ. 2563	ผลประโยชน์ทางตรง	ผลประโยชน์ทางอ้อม	ผลประโยชน์รวม	ค่าใช้จ่ายรวม	ความคุ้มค่า 2563
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ส่งเสริม สนับสนุนภาครัฐสู่การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล		1,882,872,914	992,675,642	2,875,548,556	299,279,661	2,576,268,895
โครงการที่ 1 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ	Government Data Exchange	613,408,166	168,925,181	782,333,347	70,774,068	711,559,279
	One Stop Service	633,769,456	99,039,215	732,808,671	70,442,807	662,365,864
	Common Platform				3,299,713	-3,299,713
โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารจัดการภาครัฐ	Unified Government Communication - MailGoThai	155,791,590	362,560,832	518,352,422	73,467,376	444,885,046
	Unified Government Communication - 1. E-Saraban 2. G-Chat 3. GIN Conference	479,903,702	362,150,414	842,054,116	77,661,271	764,392,845
โครงการที่ 3 โครงการพัฒนาระบบกลางด้านกฎหมาย	Law Portal				3,634,426	-3,634,426
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ขับเคลื่อนนวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ		192,521,064	0	104,419,795	20,861,337	171,659,727
โครงการที่ 4 โครงการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลภาครัฐ	1. DGTi 2. OSS (EEC)	192,521,064	0	104,419,795	20,861,337	171,659,727
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : อำนาจความสะดวกภาครัฐ ด้วยโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล และสภาพแวดล้อมใหม่		2,467,070,236	707,627,809	3,174,698,045	1,042,949,129	2,131,748,916
โครงการที่ 5 โครงการพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลเปิดและการวิเคราะห์ข้อมูลภาครัฐ (Open Government Data and Data Analytics Center)	Open Government Data	103,347,868	385,666,257	489,014,125	31,412,947	457,601,178
โครงการที่ 6 โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลภาครัฐที่มีความมั่นคงปลอดภัย	1. GIN	971,575,673	219,190,000	1,190,765,673	439,239,570	751,526,103
	2. G-CLOUD	1,392,146,694	102,771,552	1,494,918,247	498,982,707	995,935,540
โครงการที่ 7 โครงการจัดทำแนวทาง มาตรฐานและข้อเสนอแนะการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (Digital Government Transformation)	Policy Standards and Regulations				73,313,905	-73,313,905
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : เพิ่มทักษะความสามารถบุคลากรภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล		104,419,795	0	104,419,795	65,845,176	38,574,619

ยุทธศาสตร์และโครงการ	โครงการย่อยหรือบริการที่นำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563	ผลประโยชน์ทางตรง	ผลประโยชน์ทางอ้อม	ผลประโยชน์รวม	ค่าใช้จ่ายรวม	ความคุ้มค่า 2563
โครงการที่ 8 โครงการการยกระดับความสามารถและสร้างความพร้อมของบุคลากรเพื่อส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล (Government Digital Skills)	1. TDGA	104,419,795	0	104,419,795	65,845,176	38,574,619
		4,646,884,009	1,700,303,451	6,347,187,459	1,428,935,303	4,918,252,157

หมายเหตุ: * ผลประโยชน์สุทธิ หมายถึง ผลประโยชน์ (Benefit) หักด้วยค่าใช้จ่าย (Cost)

ที่มา: บริษัท โบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด

1.6 สรุปผลประโยชน์ในการดำเนินงานด้านรัฐบาลดิจิทัลที่ไม่สามารถประเมินเป็นตัวเลขได้

นอกจากการวิเคราะห์ผลประโยชน์จากการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของ สพร. ข้างต้นแล้ว ที่ปรึกษายังได้พิจารณาผลประโยชน์จากการให้บริการของ สพร. ที่ไม่สามารถตีค่าเป็นตัวเลขได้ ซึ่งการศึกษาวเคราะห์ผลประโยชน์ดังกล่าว จะชี้ให้เห็นผลประโยชน์ของการให้บริการของ สพร. ที่มีต่อประเทศในภาพรวมได้ละเอียดถี่ถ้วนมากขึ้น โดยรายละเอียดของผลประโยชน์แต่ละประเภท มีดังนี้

➤ ส่งเสริมความโปร่งใสและการจำกัดการทุจริต (Transparency and Corruption)

งานศึกษาของ Universite de Fribourg Suisse (2011) กล่าวว่า ประเด็นความโปร่งใสเป็นเป้าหมายหนึ่งของการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ซึ่งก่อให้เกิดความเชื่อใจ (Trust) ระหว่างภาครัฐและประชาชน อันนำไปสู่การทุจริตที่ลดลงได้ เช่น ประเทศอาร์เจนตินาได้จัดทำเว็บไซต์ชื่อ “CRISTAL” เป็นเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การควบคุมการทุจริตและนโยบายประเทศ ภายหลังจากการจัดทำเว็บไซต์ดังกล่าว พบว่า ระดับความโปร่งใสเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ ยังทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลภาครัฐมากขึ้นด้วย ส่งผลให้สามารถลดความเสี่ยงในการเกิดทุจริตคอร์รัปชันในหน่วยงานภาครัฐลง ทั้งนี้ สำหรับประเทศไทย ปัจจุบันกรมบัญชีกลางได้ร่วมกับ สพร. ในการเปิดเผยข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐผ่านระบบภาษีไปไหน (govspending.data.go.th) รวมทั้ง ตอบสนองนโยบายรัฐบาลโดยร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจัดทำศูนย์รวมข้อมูลเพื่อติดต่อราชการ (info.go.th) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ พระราชบัญญัติการอำนาจ

ความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558 และคู่มือสำหรับประชาชน ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ ทำให้ประชาชนมีช่องทางการติดต่อสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมและร้องเรียนได้ หากพบปัญหาจากการเข้ารับบริการจากภาครัฐ ทำให้เพิ่มความโปร่งใสให้แก่ประเทศเพิ่มขึ้นเช่นกัน

➤ สร้างโอกาสในการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมหรือธุรกิจประเภทใหม่

ปริมาณข้อมูลที่เกิดขึ้นในแต่ละวันมีจำนวนมหาศาล โดยข้อมูลถูกสร้างขึ้นทุก ๆ วินาที ทำให้ขนาดของข้อมูลมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการใช้ประโยชน์จากข้อมูลได้จำนวนมาก ประกอบกับแนวโน้มการเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐที่สูงขึ้น เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและสร้างโอกาสในการพัฒนานวัตกรรมและประสิทธิภาพในการทำงานของประเทศ ดังนั้น การพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลที่สำคัญอย่าง Big Data และ Open Data จะทำให้เกิดแหล่งทรัพยากรใหม่ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจได้ อาทิ ต้นทุนหน่วยสุดท้ายที่ลดลง (Marginal Cost) กำไรที่เพิ่มขึ้น (Profit) รายได้ที่เติบโตสูงขึ้น (Revenue Growth) มูลค่าของธุรกิจที่สูงขึ้น (Enterprise Value) ภาพลักษณ์การดำเนินงานของภาครัฐที่ดีขึ้น (Brand Image) และโอกาสทางเศรษฐกิจจากธุรกิจรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะเพิ่มขึ้น (Business Opportunity) เป็นต้น รวมทั้งยังส่งผลให้เกิดรูปแบบทางธุรกิจใหม่ ๆ (New Business Models) เกิดการจ้างงานและมีลูกค้าประเภทใหม่ ๆ มากขึ้น

➤ สร้างพลังและการมีส่วนร่วมของสังคมและท้องถิ่น

งานศึกษาของ Subhash Bhatnagar (2003) พบว่า การนำดิจิทัลภาครัฐไปปรับใช้ในชนบท สามารถส่งผลประโยชน์ในแง่เศรษฐกิจและสังคมได้ กล่าวคือ ทำให้การเข้าถึงพื้นที่ห่างไกลของรัฐบาลมีต้นทุนที่ถูกกลง และสามารถส่งเสริมให้ภาคประชาสังคม (NGOs) และประชาชนระดับรากหญ้ามีกระบวนการสร้างสังคม (Community Building Process) ได้ดีขึ้น โดยปัจจุบันสำนักงานได้ดำเนินการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) ที่จะช่วยสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลและบริการภาครัฐ ได้ทุกที่ ทุกเวลา ทิวถึงและเท่าเทียม ช่วยลดอุปสรรคในการรับบริการ ลดขั้นตอน ระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการติดต่อกับราชการ และยังสามารถติดตามสถานะการให้บริการได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 สำนักงานดำเนินการพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล (Digital Platform) ที่อำนวยความสะดวกให้กับหน่วยงานภาครัฐที่จะพัฒนาบริการดิจิทัล เพื่อช่วยให้การทำงานของภาครัฐสะดวกรวดเร็วขึ้น และเป็นมาตรฐานเดียวกัน รวมทั้งดำเนินการพัฒนา One Stop Service Portal เพื่อเป็นศูนย์กลางบริการภาครัฐ ทั้ง

สำหรับประชาชน (Citizen Service Portal) สำหรับภาคธุรกิจ (Biz Portal) และสำหรับชาวต่างชาติ (Foreigner Portal) อันจะทำให้เกิดการอำนวยความสะดวกให้แก่ทุกภาคส่วน โดยบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ สามารถหาข้อมูลสำหรับการดำเนินชีวิต รวมถึงทำธุรกรรมออนไลน์ไว้ในที่เดียวกัน เพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงข้อมูล และบริการของภาครัฐ

➤ พัฒนาความสามารถในการแข่งขันและการให้บริการ

การมีรัฐบาลดิจิทัลก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่เพิ่มขึ้น ในแง่ของระยะเวลาการดำเนินการ จำนวนขั้นตอนและหน่วยงานผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการ กล่าวคือ เมื่อภาครัฐนำระบบดิจิทัลมาใช้ กระบวนการทั้งหมดจะกลายเป็นระบบอัตโนมัติ และลดระยะเวลาและขั้นตอนที่ในการดำเนินการลง ดังตัวอย่างบริการภาครัฐที่มีระยะเวลาการดำเนินการลดลง ดังแสดงให้เห็นในตารางที่ 5

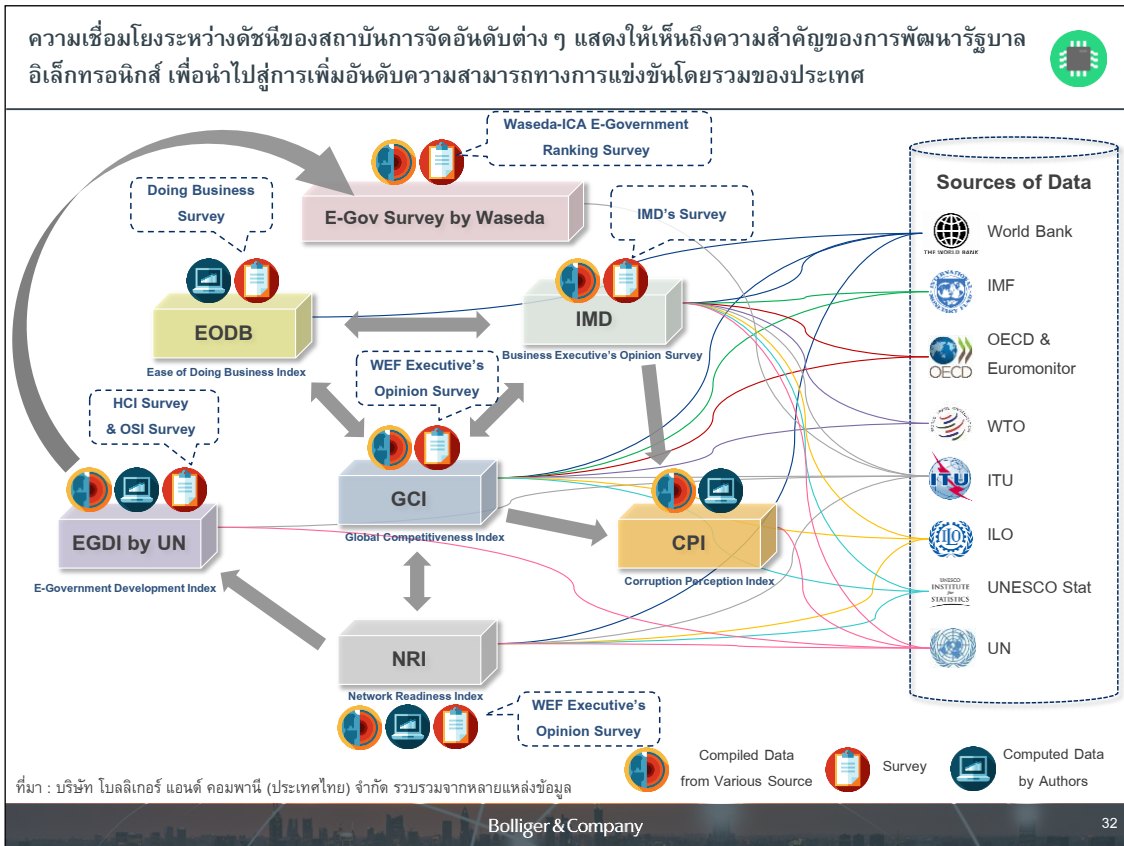
ตารางที่ 5 จำนวนวันที่ใช้ในการให้บริการของประเทศกรณีตัวอย่าง

กรณีศึกษาประเทศตัวอย่าง	รูปแบบบริการ	ระยะเวลาที่ใช้ก่อนมีระบบฯ	ระยะเวลาที่ใช้หลังมีระบบฯ
ศูนย์บริการประชาชน (บราซิล)	ลงทะเบียนเอกสารจำนวน 29 เอกสาร	2-3 วัน	20-30 นาที
ระบบภาษีออนไลน์ (ชิลี)	กรอกภาษีออนไลน์	25 วัน	12 ชั่วโมง
ระบบภาษีออนไลน์ (สิงคโปร์)	การประเมินภาษีออนไลน์	12-18 เดือน	3-5 เดือน

ที่มา: Doing Business Report, World Bank

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความเชื่อมโยงของการจัดอันดับรัฐบาลดิจิทัลจากสถาบันการจัดอันดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ดัชนี e-Government Development Index ของ UN, ดัชนี Ease of Doing Business Index ของ World Bank ดัชนี e-Government Ranking Survey ของมหาวิทยาลัย Waseda ดัชนี World Competitiveness Index ของสถาบัน IMD ดัชนี Network Readiness Index ของ World Economic Forum และดัชนี Global Competitiveness Index ของ World Economic Forum ซึ่งดัชนีต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ข้างต้น ล้วนมีความเชื่อมโยงกัน เนื่องจากฐานข้อมูลบางส่วนที่ใช้ในการจัดอันดับของแต่ละดัชนีเป็นข้อมูลชุดเดียวกัน ดังนั้น หากมีดัชนีด้านการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลตัวใดอยู่ในอันดับที่สูงขึ้น อาจส่งผลให้อันดับของดัชนีอื่น ๆ สูงขึ้นตามไปด้วย และทำให้ความสามารถทางการแข่งขันของประเทศโดยรวมเพิ่มสูงขึ้นด้วย ซึ่งความเชื่อมโยงดังกล่าวเป็นดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความเชื่อมโยงระหว่างดัชนีของสถาบันการจัดอันดับต่าง ๆ

ดังนั้น เมื่อภาคธุรกิจและภาคเอกชนมีความต้องการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่เพิ่มสูงขึ้น การให้บริการของรัฐด้วยระบบดิจิทัล จะทำให้ภาคธุรกิจมีความพึงพอใจมากขึ้น และสามารถดึงดูดนักลงทุนได้มากขึ้น ส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มขึ้นในท้ายที่สุด

➤ สร้างเงินหมุนเวียนในเศรษฐกิจที่สูงขึ้นจากการลงทุนของภาครัฐ

การลงทุนของภาครัฐ โดยเฉพาะการลงทุนที่มีมูลค่าสูงจะสามารถก่อให้เกิดกิจกรรมและรายได้ในภาคเศรษฐกิจเป็นตัวเงินที่มากกว่ามูลค่าที่รัฐจ่ายไป จากผลทวีคูณของการใช้จ่ายภาครัฐ² (Fiscal Multiplier) อ้างอิงจาก ฌ็องกานต์ วรสง่าศิลป์ (2551) ได้ศึกษาทิศทางของผลกระทบและค่าตัวคูณของตัวแปรภายใน (Coefficient) ต่อผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) โดยกำหนดให้ตัวแปรภายใน ได้แก่ ตัวแปรด้านการคลัง คือ (1) รายจ่ายประจำ (2) เงินโอนรายจ่ายประจำ (3) รายจ่ายลงทุน (4) เงินโอนรายจ่ายลงทุน และ

² ผลทวีคูณของการใช้จ่ายภาครัฐ หมายถึง อัตราส่วนการเพิ่มขึ้นของ GDP หากมีการใช้จ่ายภาครัฐเพิ่มขึ้น 1 หน่วย

ตัวแปรอื่นในระบบเศรษฐกิจ คือ (1) GDP (2) การบริโภคเอกชน และ (3) การลงทุนภาคเอกชน โดยเลือกข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2540 – 2550 ซึ่งผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า รายจ่ายลงทุนภาครัฐสามารถทำให้เกิดอุปสงค์ต่อเนื่องจากภาคเอกชนได้ (Crowding In Effect) และมีตัวคูณทางเศรษฐกิจมากกว่า 1 จึงสรุปได้ว่า ภาครัฐควรจะมีแนวโน้มการลงทุนโดยเฉพาะในส่วนโครงสร้างพื้นฐานกลาง เพื่อให้มีสถานะแวดล้อมทางด้านดิจิทัลที่เหมาะสมต่อการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลในประเทศต่อไป

➤ พัฒนาการบูรณาการการทำงานของรัฐ

รัฐบาลดิจิทัลทำให้การปฏิสัมพันธ์ (Interactions) ระหว่างรัฐบาล และบุคคลภายนอก อาทิ ภาคธุรกิจ หรือภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น โดยจากผลการศึกษาของ Andersen (2003 – 2009) พบว่า ภายหลังมีการบูรณาการการทำงานของรัฐภายใต้การพัฒนารัฐบาลดิจิทัลแล้ว ปฏิสัมพันธ์ระหว่างแต่ละภาคส่วนมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

- ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาครัฐ (G2G) เพิ่มขึ้นร้อยละ 71
- ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ-ภาคประชาชน เพิ่มขึ้นร้อยละ 85
- ความร่วมมือระหว่างภาคประชาชนด้วยกันเอง เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 100

การบูรณาการการทำงานของภาครัฐด้วยการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นอกจากจะช่วยลดความซ้ำซ้อนในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐแล้ว ยังก่อให้เกิดการประหยัดงบประมาณของประเทศได้มากขึ้นจากการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างบูรณาการร่วมกัน ทั้งในส่วนโครงสร้างพื้นฐานและข้อมูล

➤ ยกระดับประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานของภาครัฐ

ในปัจจุบัน มีโครงการนำร่องโดยนำเทคโนโลยีรัฐบาลดิจิทัลมาใช้ เช่น AI Performance Audit จัดทำต้นแบบปัญญาประดิษฐ์เพื่อการตรวจสอบ (Artificial Intelligence For Audit : AI for Audit) เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการตรวจสอบและการส่งสัญญาณเตือนเกี่ยวกับข้อมูลที่ผิดปกติที่จะทำให้ผู้ตรวจสอบสามารถตอบสนองต่อความเสี่ยงที่จะเกิดได้อย่างเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ โดยเป็นความร่วมมือระหว่าง สพร. ร่วมกับ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC)

อย่างไรก็ตาม ยังมีประเด็นความท้าทายเรื่องของมาตรฐานการจัดเก็บข้อมูลเพื่อการเชื่อมโยงฐานข้อมูล และใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูล อาทิ Data Cleansing, Converting และ Analytics ที่ภาครัฐจำเป็นต้องพัฒนาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

➤ ส่งเสริมการดำเนินงานของรัฐบาลให้มีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้น

จากงานวิจัยของ UN พบว่า เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีบทบาทสำคัญ มีผลต่อการพัฒนาประเทศเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนจนถึงปี พ.ศ. 2573 (ปี 2030) ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งล้วนแต่เป็นเทคโนโลยีสำคัญที่หน่วยงานภาครัฐมีความจำเป็นต้องใช้งานบริการ เช่น G-Cloud, e-CMS และการเผยแพร่ข้อมูลผ่าน Data.go.th เป็นต้น นอกจากส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงานภาครัฐแล้ว ยังส่งเสริมความยั่งยืนในการพัฒนาประเทศอีกด้วย

นอกจากนี้ การให้บริการของ สพร. ยังมีส่วนช่วยลดมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อมได้ เช่น ลดปริมาณการใช้กระดาษ จากบริการ info.go.th หรือ SMS as a Service เป็นต้น ซึ่งจากการวิเคราะห์ผลประโยชน์จากการลดปริมาณกระดาษที่ใช้ใน สพร. โดยบริการ info.go.th เพียงบริการเดียว บริการดังกล่าวสามารถสร้างผลประโยชน์จากการประหยัดกระดาษได้ถึง 5,394,374.1 บาทต่อปี

นอกจากนี้ ที่ปรึกษาได้ศึกษาเพิ่มเรื่องการประเมินความคุ้มค่าที่ควบคู่กับการรักษาสุขภาพแวดล้อมตามมิติที่ประชุมคณะกรรมการสำนักงานฯ ปีที่ผ่านมา พบว่าจำนวนกระดาษที่ประหยัดจากโครงการ Info.go.th ในปี พ.ศ. 2563 จำนวน 102,540 แผ่น คิดเป็น 0.51 ตัน จะส่งผลให้ ประหยัดน้ำมัน 1,317.6 ลิตร (คิดเป็นมูลค่า 20,871.35บาท) ประหยัดน้ำ 13,515 ลิตร (คิดเป็นมูลค่า 213.67 บาท) ลดการตัดต้นไม้ 28 ตัน และเพิ่มออกซิเจนที่เพียงพอให้คนได้หายใจ 9 คน และช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ 0.34 ตันคาร์บอน หรือเท่ากับ 5.44 ดอลลาร์สหรัฐ

➤ เพิ่มความพึงพอใจในการให้บริการของภาครัฐให้ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น

สพร. ได้อำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น GovChannel ที่เปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการบริการด้านต่างๆ ของหน่วยงานภาครัฐ ผ่านช่องทางออนไลน์บนเว็บไซต์ ช่องทางออนไลน์บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และช่องทางออฟไลน์ตามสถานที่ต่างๆ เป็นต้น ซึ่งในปี 2563 สพร. ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจในการใช้

บริการเปรียบเทียบกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ และความพึงพอใจในปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจในการให้บริการของ สพร. ต่ำกว่าความคาดหวังในเกือบทุกโครงการ แต่ระดับความพึงพอใจในหลายโครงการปรับตัวดีขึ้น สะท้อนให้เห็นว่าประสิทธิภาพในการให้บริการของรัฐสูงขึ้น โดยประชาชนมีความพึงพอใจในคุณภาพการบริการของภาครัฐที่ให้บริการผ่านช่องทางต่างๆ ของ สพร. ที่มากขึ้น เช่น Info.go.th data.go.th และ GovSpending

➤ **เพิ่มทักษะความสามารถในการทำงานของบุคลากรภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับบริบทการพัฒนาของโลก**

สพร. ได้ดำเนินการจัดตั้ง Thailand Digital Government Academy (TDGA) โดยมีเป้าหมายในการเป็นศูนย์กลางการพัฒนาบุคลากรดิจิทัลภาครัฐของประเทศไทย ซึ่งที่ผ่านมา TDGA ได้พัฒนารอบการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลสำหรับข้าราชการและบุคลากรภาครัฐกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ให้แก่บุคลากรภาครัฐจากหน่วยงานต่างๆ อาทิ หลักสูตรด้านการบริหารจัดการสถาปัตยกรรมองค์กรให้แก่ผู้บริหารระดับสูง หลักสูตรด้านการใช้งานระบบคลาวด์ และหลักสูตรสำหรับผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (Chief Information Officer: CIO) เป็นต้น ซึ่งมุ่งเน้นให้บุคลากรรัฐและข้าราชการมีทักษะและความสามารถในการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ตามบทบาทและลักษณะงานปัจจุบัน รวมทั้งเข้าใจถึงบริบทการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตอย่างเหมาะสม

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีจำนวนผู้ผ่านการเข้าอบรมและพัฒนาทักษะ ICT จาก TDGA ถึง 2,337 คน และอบรมผ่านระบบออนไลน์ 22,371 คน สามารถประเมินผลประโยชน์จากการประหยัดจากการฝึกอบรมผ่าน สพร. ได้ถึง 104 ล้านบาทโดยประมาณ

➤ **สร้างการยอมรับจากต่างประเทศและเพิ่มความเชื่อมั่นด้านการท่องเที่ยวภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19**

สพร. ได้มีความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการ บูรณาการการทำงานร่วมกัน รวมทั้งภาคส่วนอื่น ๆ เพื่อรองรับสถานการณ์ในช่วง COVID-19 ได้แก่ การพัฒนาแอป “หมอชนะ หรือ Mor Chana” เป็นเครื่องมือบันทึกข้อมูลการเดินทางและข้อมูลสุขภาพของผู้ใช้งานแอปพลิเคชันผ่านความยินยอมของผู้ใช้งานเพื่อเปิดเผยข้อมูลเข้าสู่ระบบเพื่อช่วยเฝ้าระวังและแจ้งระดับความเสี่ยง รวมทั้งช่วยยืนยันความปลอดภัยของผู้ใช้บริการก่อนเข้าไปในสถานที่ต่าง ๆ ช่วยให้เจ้าหน้าที่ หน่วยงาน และบุคลากรทางการแพทย์สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในกประมวลผล

ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงจากประวัติการเดินทางของผู้ใช้บริการ รวมถึงเป็นข้อมูลรายงานที่สามารถให้เจ้าหน้าที่ติดตามกลุ่มเสี่ยงและให้ความช่วยเหลือได้อย่างทันท่วงที เป็นประโยชน์ในการชะลอและระงับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้อย่างรวดเร็ว โดยร่วมกับภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ในการพัฒนาระบบนี้ขึ้น การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อระบุผู้ที่มีความเสี่ยงต่อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ติดตาม และแจ้งเตือน นักท่องเที่ยวและหน่วยงานภาครัฐ เพื่อช่วยควบคุมการระบาดของโรคตั้งแต่ประเทศต้นทาง เพื่อหนุ่หนการท่องเที่ยวช่วยผลักดันเศรษฐกิจภายในประเทศ ตลอดจนเตรียมความพร้อมเปิดประเทศต้อนรับนักท่องเที่ยวปลอดภัยโควิด-19